

gaar ud paa. Spørgsmaalet om Tilveiebringelsen af en Anstalt, der kunde modtage endel af de Sindsfyge, som hidtil have maattet henviises udelukkende til de to Statssindsfygeanstalter ved Bordingborg og Aarhus, har allerede, kan jeg sige, i et Aarstid været Gjenstand for Overveielse. Der frembød sig paa Grund af det stedse aftagende Antal Straffefanger ganske naturlig det Spørgsmaal for Justitsministeriet, om det ikke maatte være muligt at nedlægge en af de bestaaende Straffeanstalter her i Landet. De anstillede Undersøgelser førte til det Resultat, at det uden nogen Nisfiko vilde kunne lade sig gjøre at nedlægge navnlig Viborg Lughus, idet der i Horsens Straffeanstalt med en lille Forandring, som maatte foretages, vilde være tilstrækkelig Plads til at optage alle de mandlige Lughusfanger. En Nedlæggelse af Straffeanstalten i Viborg anbefalede sig som Følge deraf af særdeles gode finansielle Hensyn, idet den aarlige Besparelse, som vindes ved en Nedlæggelse af Viborg Lughus som en særlig Straffeanstalt, andrager omtrent 20,000 Rd. Samtidig med det glædelige Fænomen, at Antallet af Straffefanger blev mindre og mindre, viste der sig imidlertid et andet mindre glædeligt, ja endog foruroligende Fænomen, det nemlig, at de Sindsfyges Antal her i Landet stedse steg. Der indløb ikke blot fra de bestaaende Sindsfygeanstalter jævnlig Klage over, at man var ude af Stand til at modtage alle de Patienter, som bleve anmeldte, men aldeles tilsvarende Klager løde ogsaa rundt omkring fra Landet. Det er desværre Tilfældet, at man i de sidste Aar har maattet afvise Personer, som ere blevne indmeldte til Optagelse paa disse Anstalter. Det er kommet saavidt, at ikke blot et betydeligt Antal Sindsfyge ikke have kunnet optages paa disse Anstalter, men at man endog rundt omkring paa Landet har maattet ligesom abonnere paa at komme i Betragtning ved Optagelsen i Sindsfygeanstalterne, naar der dertil blev den fornødne Plads. Nu er det jo klart nok, at de Bilkaar, som de Sindsfyge, der ikke kunne optages i en saadan Anstalt, ere undergionne her i Landet, ere høist sørgelige og mangelfulde, naar man sammenligner dem med den Tilstand, der er beredt de Sindsfyge paa de to Statssindsfygeanstalter; men dertil kommer desuden, at det er en Erfaringsseening, at det er af den allerhøieste Vigtighed, at de Sindsfyge optages paa en saadan Sindsfygeanstalt paa et saa tidligt Stadium af deres Sygdom som muligt, naar ikke Haabet om deres Helbredelse skal udslettes. Altsaa derved, at de Sindsfyge ikke kunne blive optagne paa saadanne Anstalter, udsætter man sig for, at disse ikke kunne komme til at virke i det Omfang, med det Held og den Betsignelse, som de under andre Omstændigheder vilde kunne gjøre det. Naar man derefter gennemgaaer Befolkningen paa Sindsfygeanstalterne, saa kommer man snart til den Erkjendelse, at Pladsen

for en meget stor Del optages ikke blot af uheldbrelige Sindsfyge, men endog af Personer, som ere sunktne saa dybt, at man næsten maa sige, at de ere indtraadte i en halv dyrisk Tilstand. Det er efter alle Sagtyndiges Mening ikke blot i sig selv overskødig, at disse Personer blive i Sindsfygeanstalterne, men jeg tror navnlig, man maa erkjende, at det er urimeligt, at man for at give Plads til disse Personer, for hvis Bedkommende det ikke har nogen Betydning, at de netop ere i de paagjældende Sindsfygeanstalter, spærrer Afgangen for Personer, for hvis Bedkommende det maa erkjendes at være af største Betydning, at de jo før jo hellere optages paa disse Anstalter. Da Sagen stillede sig saaledes med Hensyn til Sindsfygeanstalterne her i Landet, saa laa det overordentlig nær, at den Lanke maatte gjøre sig gjældende i Justitsministeriet, om det ikke var muligt at indrette det Komplex af Bygninger, der tidligere har været benyttet som Lughus i Viborg, til en Anstalt, hvor de paagjældende uheldbrelige og dybt sunktne Sindsfyge kunde optages, altsaa med andre Ord til et Slags Evaluationsanstalt for visse Klasser af Sindsfyge i de vedkommende Sindsfygeanstalter. Hvis dette viser sig at være gjennemførligt, vil jo derved opnaas forskjellige Fordele, for det Første den Fordel, at man for en forholdsvis meget billig Betaling vil kunne afhjælpe den tilstedeværende Trang. Det har viist sig efter de Undersøgelser, som ere anstillede, at Lughuset i Viborg vil kunne omdannes til en saadan Anstalt som den, hvorom der er Spørgsmaal, saaledes at deri vil kunne optages 300 a 350 Sindsfyge for en Udgift, der vistnok ikke vil overskride 150,000 eller maaste 160,000 Rd.; Opførelsen af en hel ny Sindsfygeanstalt vilde derimod utvivlsomt koste det Firdobbelte af den Sum, som jeg tillod mig at nævne. Men der er en anden Omstændighed, hvorpaa jeg for mit Vedkommende lægger en større Vægt end denne finansielle Betragtning, og det er den, at Omdannelsen af Viborg Lughus til en Evaluationsanstalt for uheldbrelige Sindsfyge vil forhaabentlig kunne gennemføres saa hurtig, at Anstalten allerede vil kunne tages i Brug til næste Efteraar, medens det derimod maa betragtes som en given Ting, at, hvis man ikke vil gaa denne Vej, vil der hengaa flere Aar, inden man vil kunne blive istand til at raade. Hod paa den af mig omtalte sørlige Mangelf. Ikke blot vil en ny Anstalt tage betydelig længere Tid at opføre; men hvad der er væsentligere, er dette, at, naar man forlader denne Vej, som jeg har anset det for rigtigt, at man i dette Dieblit skulde slaa ind paa, saa fremtreder der forskjellige Spørgsmaal, hvis Løsning ikke kan anses for at være givne; der optraeder da det Spørgsmaal, om det er rigtigt at opføre en tredje større Statssindsfygeanstalt i Lighed med dem i Bordingborg og i Aarhus, beregnet for Helbredelige og Uheldbrelige, eller om man ikke